

30.1.2015

KÖZLEMÉNY A KÉPVISELŐK RÉSZÉRE

Tárgy: Ria Martakisz görög állampolgár által benyújtott 1768/2013. sz. petíció a Görögországban folyósított svájci frank alapú bankhitelek jogszerűségéről

1. A petíció összefoglalása

A petíció benyújtója azt kívánja megtudakolni, hogy jogszerűek-e a Görögországban folyósított svájci frank alapú bankhitelek, különösen, ha a szóban forgó bank nem rendelkezett szakképzett személyzettel a leendő hitelfelvevők adott befektetési termékről való tájékoztatására. Továbbá iránymutatást kér azzal kapcsolatban, hogy miként védekezzen a bank által hozott intézkedésekkel szemben, mivel a szóban forgó hitel összege túl magas az euró és a svájci frank közötti folyamatos árfolyam-ingadozások miatt, így jelenleg pénzügyi nehézségekkel küzd.

2. Elfogadhatóság

Elfogadhatónak nyilvánítva: 2014. június 23. Tájékoztatás kérése a Bizottságtól (az eljárási szabályzat 216. cikkének (6) bekezdése szerint) megtörtént.

3. A Bizottságtól kapott válasz: 2015. január 30.

A Bizottság észrevételei

A 2007–2008 közötti időszakban nem volt jelzáloghitelekre vonatkozó uniós szintű jogszabályi keret. A Bizottság ugyanakkor 2001 március 1-jén kiadott egy ajánlást a lakáshiteleket kínáló hitelnyújtók által a fogyasztóknak a szerződéskötést megelőzően nyújtandó tájékoztatásról. Az ajánlásban szereplő iránymutatásokról egy önkéntes magatartási

kódex formájában született megállapodás a fogyasztóvédelmi csoportok és a jelzálog-hitelező ágazat között. Ez a kódex nem kifejezetten a devizaalapú hitelekre vonatkozott, és a hitelnyújtók számára nem volt kötelező érvényű. A rendelkezésre álló információk alapján a Bizottság nem tudja megállapítani, hogy milyen szigorúan követték 2007–2008-ban ezen önkéntes magatartási kódex előírásait az egyes intézmények. Véleményünk szerint a görögországi pénzügyi intézmények a kezdetektől fogva jelentős mértékben követték az önkéntes kódexet. Ezért a görög bankoknak az ügyfelek potenciális devizakockázatokra vonatkozó megfelelő tájékoztatása terén tapasztalt állítólagos hanyagságát is az akkori görög nemzeti szabályozás fényében kell értékelni.

A Bizottság 2011 márciusában javaslatot tett egy jelzáloghitel-irányelvre, amelyet 2014. február 4-én fogadtak el. A tagállamok a 2014/17/EU irányelvet legkésőbb 2016. március 21-ig kötelesek a nemzeti jogukba átültetni. Az irányelv a jelzáloghitelek valamennyi formájára ágazatközi intézkedéseket vezet be, például a javadalmazásra vonatkozó magas szintű rendelkezéseket a túlzott kockázatvállalás korlátozása érdekében, az alkalmazottak ismereteire és szakértelmére vonatkozó követelményeket, valamint a hitel aláírását megelőzően a fogyasztók megfelelő tájékoztatását (egységes európai adatlap)¹. A szöveg emellett külön rendelkezéseket tartalmaz a változó kamatozású hitelekre és a devizaalapú hitelekre vonatkozóan. A 23. cikk előírja a tagállamok számára, hogy amennyiben a hitelmegállapodás tárgya devizahitel, a hitelmegállapodás megkötésekor rendelkezésre álljon egy megfelelő szabályozási keret, amely biztosítja vagy azt, hogy a fogyasztó – meghatározott feltételek mellett – jogosult legyen a hitelmegállapodást egy másik pénznemre átváltani, vagy pedig azt, hogy rendelkezésre álljanak olyan egyéb eljárások, amelyek korlátozzák a fogyasztó árfolyamkockázatnak való kitettségét. Egyéb eljárás lehet például felső plafonok meghatározása vagy akár a figyelmeztetések is, feltéve, hogy azok elegendőek az árfolyamkockázat korlátozására. A jobbiztonság érdekében azonban – amint azt a 43. cikk is körvonalazza – a jelzáloghitel-irányelv rendelkezései nem vonatkoznak a 2016. március 21. előtt már meglévő hitelmegállapodásokra.

Az Európai Rendszerkockázati Testület (ERKT) 2011. szeptember 21-én ajánlást² intézett az összes illetékes nemzeti hatósághoz abból a célból, hogy foglalkozzanak a túlzott mértékű devizaalapú hitelezéshez kapcsolódó rendszerszintű kockázatokkal. A kapott információk alapján az ERKT következő nyomon követési jelentésében³ úgy ítélte meg, hogy Görögország „teljes mértékben megfelelt” az előírásoknak.

Ami a 2005/29/EK irányelvet illeti, annak rendelkezései valóban megkövetelik a kereskedőktől, hogy világos, érthető és időszerű módon bocsássák rendelkezésre azokat a lényeges információkat, amelyekre a fogyasztóknak a tájékozott vásárlói döntés meghozatalához szükségük van, például a termék vagy szolgáltatás fő jellemzőit, beleértve a használatuk során várható kockázatokat és eredményeket.

¹ A szerződést megelőző egységes európai adatlap (ESIS) a hatálya alá tartozó hitelek esetében az európai magatartási kódexet váltja fel.

² <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:C:2011:342:0001:0047:hu:PDF>

³ http://www.esrb.europa.eu/pub/pdf/recommendations/2013/ESRB_2013_2.en.pdf?e48c0195897f850f84879712ce2f2cf7 Az értékelés szerint Görögország a 7 ajánlás közül 2-nek teljes mértékben megfelelt. Ami a fennmaradó 5 ajánlást illeti, a nemzeti illetékes hatóság elegendő magyarázattal szolgált a fellépés elmaradásának indokolásához. Az illetékes hatóságok bocsátották rendelkezésre a nyomon követéshez szükséges adatokat, de azok elemzését egy több országot vizsgáló munkacsoport végezte azonos feltételek alapján.

A 2005/29/EK irányelv¹ alkalmazásáról szóló bizottsági közlemény és az azt kísérő, 2013. március 14-én elfogadott jelentés² megnevezi azokat a kulcsfontosságú területeket, ahol javítani kell a végrehajtást, és ide tartozik a pénzügyi szolgáltatások ágazata is. A fellépések prioritásai között szerepel a 2009-es útmutató dokumentum továbbfejlesztése, valamint a fogyasztók számára fontos területeken működő nemzeti hatóságokkal tartandó tematikus munkaértekezletek kibővítése és megszervezése.

A Bizottság emellett a közelmúltban tájékoztató kampányt indított annak érdekében, hogy növeljék az általános ismereteket a fogyasztói jogokról és a jogérvényesítési lehetőségekről számos területen. Ez a kampány számos tagállam mellett Görögországra is ki fog terjedni.

Következtetés

Az Európai Bizottság nem rendelkezik végrehajtási hatáskörrel az uniós fogyasztóvédelmi jogszabályokat esetlegesen megsértő gazdasági szereplők tekintetében, és nem vizsgálhatja a fogyasztók és egyes kereskedők közötti egyedi eseteket, ami sokszor a tényállás feltárását is megkövetelheti.

Ezért felkérjük a petíció benyújtóját, hogy az ügygel forduljon az illetékes görög hatósághoz, a Fejlesztési és Versenyképességi Minisztériumhoz a következő elérhetőségek valamelyikén:

Fejlesztési és Versenyképességi Minisztérium
Fogyasztóvédelmi Politikai Igazgatóság
Kaniggos Sq.
GR-10181 Athén
Tel: +30 210 3801507
Fax: +30 210 3841832
E-mail: info@efpolis.gr
www.efpolis.gr

A petíció benyújtója kapcsolatba léphet egy fogyasztóvédelmi egyesülettel is, hogy megfelelő jogi tanácsot kapjon a fogyasztói jogai érvényesítése érdekében általa indítható keresetekről. A görögországi nemzeti fogyasztóvédelmi szervezetek az alábbi linken érhetőek el, az adott országra kattintva:

http://ec.europa.eu/consumers/empowerment/cons_networks_en.htm

¹ „Magas szintű fogyasztóvédelem megvalósítása – A belső piac iránti bizalom erősítése” COM(2013) 138

² COM(2013) 139